

2023

JAARVERSLAG

INSTITUUT ASBESTSLACHTOFFERS (IAS)

Het Instituut Asbestslachtoffers (IAS) adviseert de Sociale Verzekeringsbank (SVB) over het recht op een tegemoetkoming voor asbestslachtoffers met de ziekte mesothelioom en asbestose. Daarnaast bemiddelt het IAS tussen (ex-)werkgevers en (ex-)werknemers over het betalen van een schadevergoeding. Andere taken zijn voorlichting en verspreiding van kennis op het gebied van asbest en gezondheid. Het IAS is daarvoor in 1999 opgericht door organisaties van werkgevers en werknemers, het Comité Asbestslachtoffers, het Verbond van Verzekeraars en de overheid. Meer informatie vindt u op de website van het IAS: Meer informatie vindt u op de website van het IAS:

<https://asbestslachtoffers.nl/>

Colofon

**Uitgave van Instituut Asbestslachtoffers
IAS publicatie 2024/1**

Redactie

Simone Aarendonk
Dennis Derksen
Emiel Rolink

Foto's Voorkant:

1. Ijzergieterij in april 1993 (Chris Pennarts)
2. Asbestspinnerij (Spaarnestad)

Foto's Interviews: Wilco van Dijen Fotografie

Druk en vormgeving

Quantes
April 2024

KERNCIJFERS MESOTHELIOOM 6

Afwikkeling aanvragen 6
Regelingen TAS en TNS 7
Bemiddelingen 8
Snelheid dossierbehandeling 9

VOORWOORD 4

Mini-symposium
Beroepsziekten op een
kruispunt 10

KERNCIJFERS CSE 20

Afwikkeling aanvragen 20
Regeling CSE 20
Bemiddeling 20

KLANTTEVREDENHEID

Mesotheliom en Asbestose 16

INTERVIEWS

Piet Bouwens 5
Rob van der Heijden 11
Lex Buijs 17
Longarts Paul Baas 19

KERNCIJFERS ASBESTOSE 12

Afwikkeling aanvragen 12
Regeling TAS en TNS 13
Bemiddelingen 14
Snelheid dossierbehandeling 15

KENNIS- ONTWIKKELING

Verslag 2023 IMIG Conferentie in
Lille 18
Databank over asbestslachtoffers
geactualiseerd 18
Asbestslachtoffers IAS nu: ouder, meer
vrouwen 18
Resultaten nadere verdieping
Asbestregister 18
Schildersziekte raakt niet
alleen schilders 21

PLATTEGROND NEDERLAND TAS/ TNS-GERECHTIGDEN 25

VOORLICHTING

Asbestslachtoffers 22

SUMMARY 24

VOORWOORD

'In Nederland zijn naar schatting ongeveer 340.000 mensen met asbest in aanraking gekomen. Tussen 1989-2023 stierven meer dan 12.000 mensen aan mesothelioom (ook wel asbestkanker genoemd) en de verwachting is dat de komende dertig jaar nog zeker 9.000 mensen aan deze ziekte ten gevolge van contact met asbest zullen overlijden. Mensen die ziek worden door asbest hebben te maken met een ernstig ziekteproces en een juridische lijdensweg.

Om de juridische lijdensweg van asbestslachtoffers te bekorten, is in 1999 het IAS opgericht door de sociale partners, het Comité Asbestslachtoffers, verzekeraars en de rijksoverheid. Het IAS geeft advies aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB) over een tegemoetkoming van de overheid en bemiddelt het IAS tussen het slachtoffer en diens (voormalige) werkgever of verzekeraar over een schadevergoeding. Voor u ligt het jaarverslag over 2023.

In 2023 neemt het IAS voor de asbestziekten mesothelioom en asbestose 625 aanvragen in behandeling. Aan de SVB zijn 522 positieve adviezen voor een tegemoetkoming via de Regeling TAS of TNS verstrekt. 236 bemiddelingen met een werkgever of verzekeraar zijn in 2023 afgerond. Hiervan zijn er 90 afgesloten met een schadevergoeding voor het slachtoffer. Het percentage geslaagde bemiddelingen bedroeg daarmee 38%. Het IAS blijft zich inzetten op het verhogen van het slagingspercentage, onder meer doordat minder vaak een beroep wordt gedaan op verjaring.

Slachtoffers met de schildersziekte (ook wel OPS of CSE genoemd) konden vanaf 2020 tot en met 2022 bij het IAS terecht. In 2023 werden 40 meldingen uit eerdere jaren afgewikkeld. Acht slachtoffers met deze beroepsziekte ontvingen een tegemoetkoming van de overheid op basis van de Regeling CSE. Sinds de start in 2020 hebben in totaal 364 mensen met de schildersziekte de tegemoetkoming ontvangen op basis van deze regeling. In 2023 is de afhandeling van nieuwe meldingen overgegaan naar het ISBG (zie hiervoor het ISBG-jaarverslag).

Een woord van dank is bestemd voor allen die het werk van het IAS mogelijk maken. In het bijzonder danken we Leon Widdershoven die op 19 januari 2023 plotseling overleed. Leon was vele tientallen jaren het boegbeeld van de Asbestslachtoffersvereniging Nederland (AVN).

Leon's vader overleed in 1987 aan mesothelioom. Sindsdien heeft Leon met veel inzet gevochten voor de belangen van asbestslachtoffers en mede dankzij zijn inzet is het IAS er gekomen. Leon heeft voor zijn jarenlange inzet in 2018 van het IAS de prof.mr. Job de Ruiterprijs ontvangen.

Het voorliggende jaarverslag geeft het verslag van de activiteiten van het IAS. De voorzitter was de heer Van der Heijden. Vanwege het bereiken van de maximale zittingsduur is per 1 januari 2024 het voorzitterschap overgegaan naar ondergetekende. De directeur was de heer Jan Warning, vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd is afscheid genomen van Jan Warning en per 1 januari 2024 is ondergetekende gestart als nieuwe directeur.

Hugo Schouwink, voorzitter

Emiel Rolink, directeur

PIET BOUWENS (75)

OUD-ELEKTROMONTEUR MET MESOTHELIOOM

'Dit hadden we zelf niet voor elkaar kunnen krijgen'

In de zomer van 2022 krijgt Piet Bouwens van een chirurg in een Alkmaars ziekenhuis te horen dat hij nog slechts luttele maanden te leven heeft. 'Koud op mijn dak, zo viel die opmerking,' zegt de oud-elektromonteur uit Zuid-Scharwoude. Hij is die dag in het ziekenhuis vanwege een tintelend gevoel in zijn rechterlong. Als twee puncties van zijn longvlies en longvocht geen uitsluitel geven, moet operatief een biopt worden genomen. Aan het voorgesprek met de chirurg zal Bouwens altijd wel een wrang gevoel overhouden. 'Door de longartsen in dat ziekenhuis ben ik prima geholpen, maar wat deze man zei klopte helemaal niet. En gelukkig maar.'

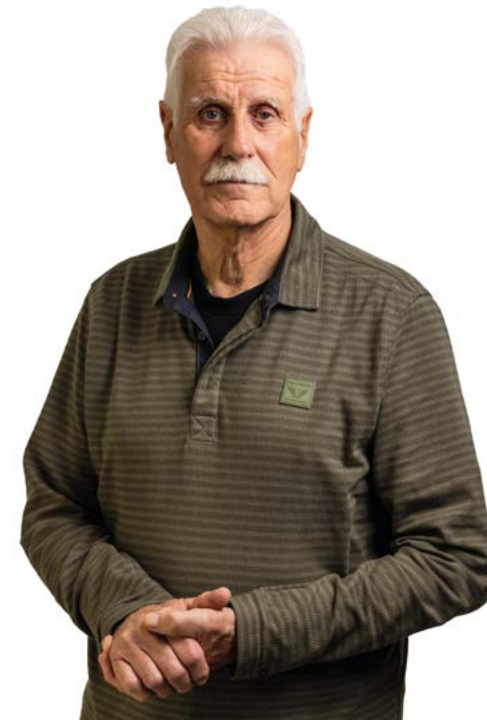
Op het moment dat het biopt wordt genomen, bestaat er alleen nog de verdenking mesotheliom. De diagnose wordt definitief gesteld door het mesotheliompanel, op basis van Bouwens' werkverleden, de longscans en de asbesttumoren die erop te zien zijn. Als een verrassing komt de diagnose bepaald niet. Twintig jaar geleden heeft hij moeten getuigen in een zaak van een oud-collega met asbestkanker. Ook Bouwens zelf is tijdens zijn loopbaan veelvuldig aan asbest blootgesteld. Begin jaren zeventig wordt hij regelmatig naar een bouwgroothandel gestuurd, waar hij elektra aanlegt en storingen aan de zaagmachines verhelpt. 'In het bedrijf werden grote hoeveelheden asbesthoudend materiaal verzaagd,' blikt hij terug. 'Het is al ruim vijftig jaar geleden, maar ik weet nog dat ik de hoopjes asbestvezels onder de zaagbanken zag liggen.'

De normaal altijd levenslustige Bouwens zit na de diagnose een tijdje in zak en as. Nu heeft hij weer hoop. 'Uit de controles bij het Antoni van Leeuwenhoek blijkt totaal geen verandering en totaal geen groei. Pas als de ziekte verergert, krijg ik immuuntherapie. Maar zo lang als de uitslagen goed zijn, blijft het bij monitoren.'

Er is tegen mij gezegd: je kan best ergens anders aan overlijden. Dat klinkt cru, maar in mijn geval is dat juist goed nieuws. In het AVL gaan ze toch wel heel anders met de patiënten om,

ze zijn daar juist heel hoopvol.' Bouwens moet binnenkort weer voor controle. 'Een beetje spannend blijft het natuurlijk wel. We maken er altijd een leuk uitje van. Mijn vrouw en kinderen gaan mee en na afloop halen we Chinees. Ongeacht of de uitslagen goed blijven, gaan we daar mee door.'

Als Bouwens door een van de longartsen in Alkmaar op de regeling voor asbestslachtoffers wordt gewezen, meldt hij zich bij het IAS. Hij legt met hulp van zijn vrouw en kinderen een dossier aan, benadert oud-collega's als getuigen en vindt op internet historische foto's van de bouwgroothandel. Hij ontvangt de tegemoetkoming en het IAS start met goed gevolg de bemiddeling voor een schadevergoeding. 'Dit hadden we allemaal zelf niet voor elkaar kunnen krijgen,' blikt hij tevreden terug. 'Ik zie de toekomst hoopvol tegemoet, omdat het met de controles zo goed gaat. Maar weet je, het liefst had ik met het IAS nooit iets te maken gehad. Van alle dingen die je kunt hebben, is je gezondheid het allerbelangrijkst.'

AFWIKKELING AANVRAGEN

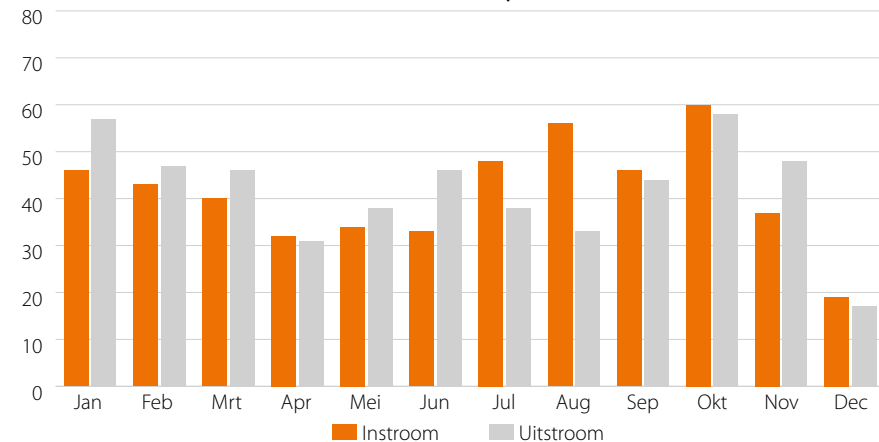
Het [Instituut Asbestslachtoffers](#) (IAS) adviseert de [Sociale Verzekeringsbank](#) (SVB) over het recht op een [tegemoetkoming](#) van € 22.839,- (2023) voor asbestslachtoffers met de ziekte mesotheliom of asbestose. Daarnaast bemiddelt het IAS tussen (ex-)werkgevers en (ex-)werknemers over het betalen van een [schadevergoeding](#). Het standaardbedrag van de schadevergoeding is € 78.944,- in 2023.

Alle mensen die door contact met asbest in Nederland de ziekte mesotheliom hebben gekregen kunnen via het IAS in aanmerking komen voor een tegemoetkoming van de overheid. Om voor de dienstverlening van het instituut in aanmerking te komen is het van belang dat aanmelden bij leven gebeurt. Na ontvangst van de aanvraag vraagt het IAS aan expertpanels (pathologen en longartsen) om bevestiging van de diagnose mesotheliom. Tegelijkertijd wordt samen met de aanvrager nagegaan hoe het contact met asbest heeft plaatsgevonden en of een (ex-)werkgever aansprakelijk is te houden voor de gezondheidsschade.

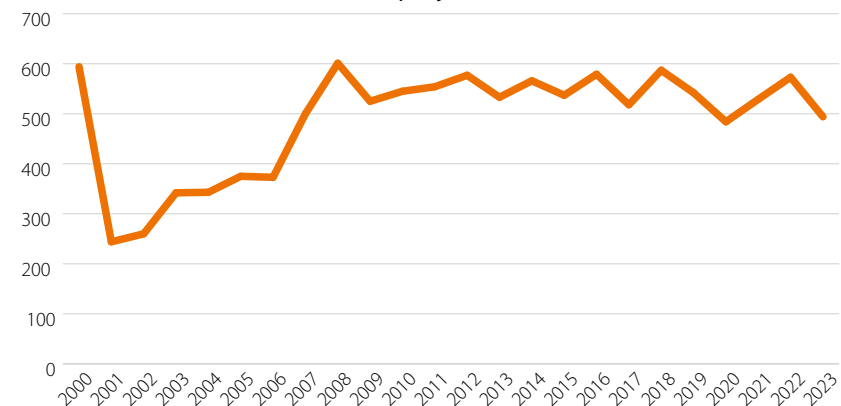
In 2023 neemt het IAS 494 aanvragen in behandeling. 503 aanvragen worden afgewikkeld voor tegemoetkoming en schadevergoeding. In 2022 was de instroom hoger (573) en de uitstroom lager (357).

De grafiek rechtsonder toont het verloop van de instroom sinds de start van het IAS in 2000. In totaal zijn in de afgelopen 23 jaar 11.775 aanvragen in behandeling genomen. Eind december 2023 zijn hiervan 10.989 dossiers afgewikkeld. Het verloop van de instroom in de tijd kenmerkt zich door een piek bij de openstelling van de regeling Tegemoetkoming TAS in 2000 en in het jaar 2008, als de regeling Tegemoetkoming TNS wordt geïntroduceerd. Na 2008 ligt de instroom structureel op meer dan 500 aanmeldingen per jaar.

Instroom en uitstroom per maand 2023

Instroom per jaar vanaf 2000

REGELINGEN TAS EN TNS

De *Regeling Tegemoetkoming Asbestslachtoffers (TAS)* is ingevoerd in 2000.

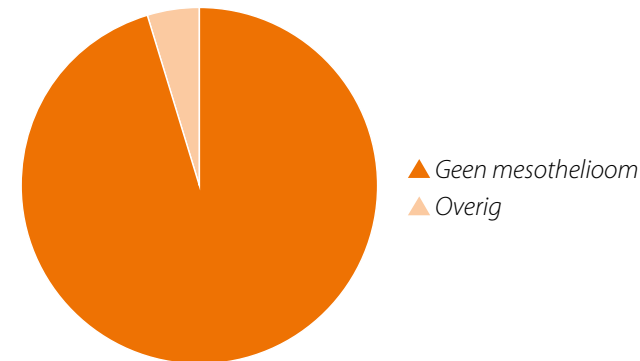
De *tegemoetkoming* wordt verstrekt op basis van de diagnose mesotheliom en de aannemelijkheid dat het slachtoffer als gevolg van werk in loondienst aan asbest is blootgesteld. In 2007 is de *Regeling Tegemoetkoming niet-loondienstgerelateerde gerelateerde slachtoffers van mesotheliom (TNS)* ingevoerd voor asbestslachtoffers die niet in loondienst aan asbest zijn blootgesteld.

In 2023 verstrekt het IAS 508 adviezen aan *Sociale Verzekeringsbank (SVB)* in het kader van de Regeling TAS (379) en de Regeling TNS (129). In meer dan 9 op de 10 gevallen geeft het IAS een positief advies (465).

Het advies is voor 43 aanvragen negatief. Voor 41 aanvragen (95%) is de afwijzingsgrond 'geen mesotheliom' (zie figuur rechtsboven).

Sinds de oprichting in 2000 heeft het IAS in totaal 10.188 adviezen aan de SVB verstrekt inzake een tegemoetkoming. Sinds 2003 wordt de tegemoetkoming als voorschot uitgekeerd. Voor 8.640 mensen resulteerde dit advies in toekenning van de tegemoetkoming door de SVB. Het verloop van dit jaarlijks aantal tegemoetkomingen is hiernaast in de grafiek weergegeven.

Afwijzingsgrond 2023

Aantal tegemoetkomingen sinds 2003/2007

Kerncijfers Mesotheliom

BEMIDDELINGEN

Het IAS bemiddelt tussen (ex-)werknemers en (ex-)werkgevers (of hun verzekeraar) voor een vast schadevergoedingsbedrag. Soms betreft dit huisgenoten die mesotheliom kregen door contact met werkkleding van werknemers die met asbest werkten. Samen met het slachtoffer zoekt het IAS uit bij welke (ex-)werkgever de asbestblootstelling plaatsvond. Als de werkgever nog bestaat, start het IAS een bemiddelingstraject. Als partijen het erover eens zijn dat de blootstelling aan asbest bij de werkgever heeft geleid tot het ontstaan van mesotheliom, zal er schadevergoeding worden betaald.

In 2023 komen 318 personen in aanmerking voor bemiddeling als werknemer of als huisgenoot van een aan asbest blootgestelde werknemer. Voor 117 personen is geen bemiddeling met een werkgever of verzekeraar mogelijk met als belangrijkste reden dat de werkgever niet meer bestaat. Voor 201 personen is wel bemiddeling mogelijk. Dit resulteert voor 80 personen (40%) in een schadevergoeding voor het slachtoffer.

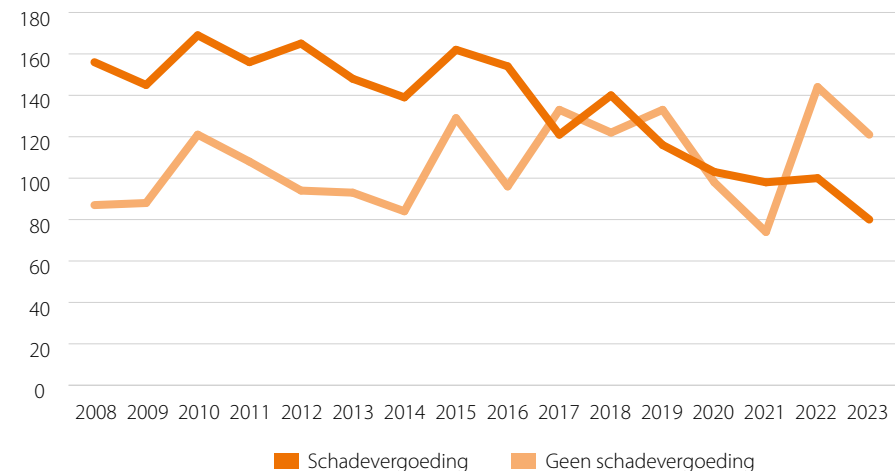
Sommige asbestslachtoffers overlijden zonder een aanvraag bij het IAS te hebben ingediend. Nabestaanden kunnen zich dan alsnog tot het IAS wenden, maar hebben geen recht op de tegemoetkoming via de TAS- of TNS-regeling. Bemiddeling is alleen mogelijk voor materiële en overlijdensschade. In 2023 heeft één nabestaande deze vergoeding ontvangen.

Het totaal aantal geslaagde bemiddelingen is 81 in 2023, iets lager dan in 2022 (100). Sinds de oprichting van het IAS in 2000 is in totaal aan 3.327 asbestslachtoffers en nabestaanden een schadevergoeding betaald. De figuur rechtsonder laat het verloop door de jaren heen zien.

Resultaat bemiddelingen werknemers/huisgenoten in 2023

Resultaat	Aantal	Totaal	Belangrijkste reden afwijzing
Groep niet bemiddelbaar		117	
Geen vergoeding	32		Geen mesotheliom
TAS-tegemoetkoming	85		Werkgever bestaat niet meer, onvindbaar
Bemiddelbare groep		201	
Geen schadevergoeding	121		Geen overeenstemming over stelplicht, bewijslast en verjaring
Schadevergoeding	80		
Totaal		318	

Resultaat bemiddelingen werknemers/huisgenoten sinds 2008

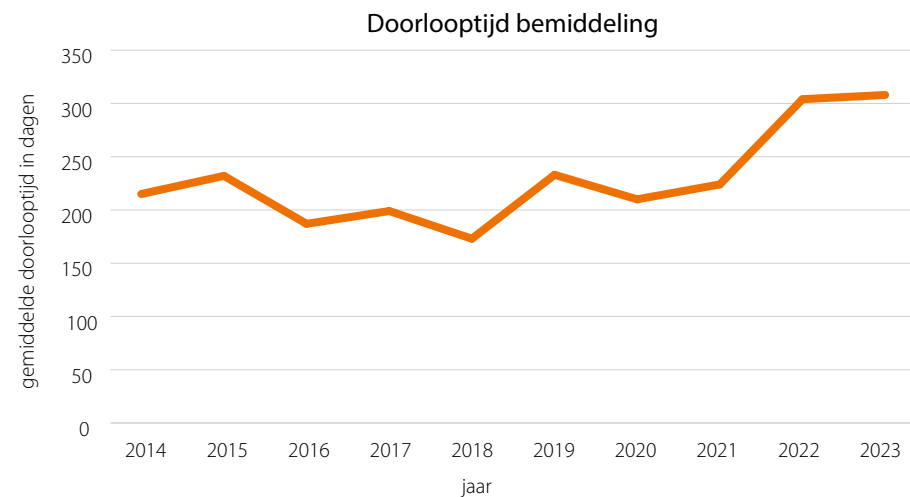
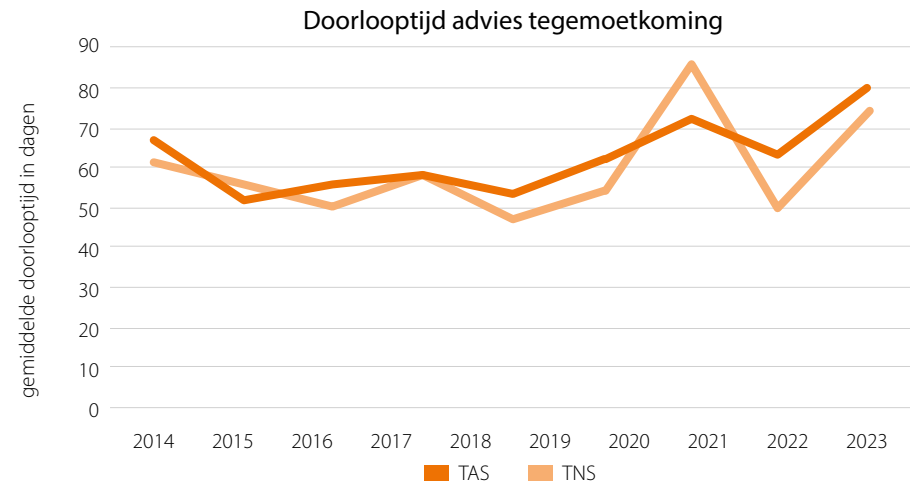

SNELHEID DOSSIERBEHANDLING

Het IAS is opgericht om erkenning te geven aan het leed van asbestslachtoffers. De ziekte mesotheliom is een sterk progressieve ziekte. De meeste mensen overlijden binnen één of twee jaar na openbaring van de ziekte, maar soms ook veel sneller. Het is daarom belangrijk dat in elk geval de tegemoetkoming, maar zo mogelijk ook de eventuele volledige schadevergoeding, bij leven worden verstrekt. Dat stelt eisen aan de dossierbehandeling.

De grafiek rechtsboven laat zien hoeveel dagen het gemiddeld na aanmelding duurt voordat het IAS een advies voor de tegemoetkoming aan de SVB geeft. In 2023 duurt het bij de TAS-regeling gemiddeld 93 dagen en bij de TNS-regeling 79 dagen. Beide cijfers zijn hoger dan in 2022 (respectievelijk 80 en 74). Doel van het IAS is om slachtoffers zoveel mogelijk bij leven via de tegemoetkoming erkenning te geven. In 2023 is 79,8% van alle tegemoetkomingen aan de asbestslachtoffers bij leven verstrekt.

Rechts staat een grafiek die aangeeft hoeveel dagen het gemiddeld na aanmelding duurt voordat een bemiddeling met een werkgever/verzekeraar is afgerond. Het aantal dagen is gemiddeld 308 in 2023, het hoogst sinds 2014. Sinds 2014 varieert het aantal dagen tussen 173 (in 2018) en 308 (in 2023).

Afscheid Jan Warning en Rob van der Heijden

MINI-SYMPOSIUM 'BEROEPSZIEKTEN OP EEN KRUISPUNT'

Welke richting moet het op met de financiële compensatie en erkenning van mensen die ernstig ziek zijn geworden als gevolg van hun werk? Zal het in de toekomst gaan om bemiddeling met oud-werkgevers en verzekeraars, zoals al jaren gebeurt voor asbestslachtoffers? Of is een uitbreiding nodig van de regeling voor een eenmalige financiële tegemoetkoming van de overheid, dus zónder bemiddeling? Over deze en andere vragen is uitvoerig gesproken tijdens het [mini-symposium 'Beroepsziekten op een kruispunt'](#) van het IAS en ISBG op maandag 18 december 2023 bij de SER in Den Haag.

Het centrale thema is tevens een knipoog naar het 'personele kruispunt' waarop beide instituten staan: het vertrek van Rob van der Heijden en Jan Warning, die acht jaar directeur was van het IAS en in 2022 ook directeur werd van het ISBG. Volgens Warning zijn we op het punt gekomen om een heldere keuze te maken tussen een algemene voorziening of de compensatie met een schadebedrag. Die laatste richting zal dan wel wat onderhoud nodig hebben. Bij een algemene voorziening zal diep in de buidel van de overheidsfinanciën moeten worden getast. 'Maar we kunnen ook rechtdoor', zei Warning. 'In mijn beleving gaat die weg naar preventie.'

De zes panelleden die tot slot van het symposium met elkaar in discussie gingen, waren het unaniem eens dat de focus sterker moet liggen op het voorkómen van beroepsziekten. Zij gingen daarnaast met elkaar in gesprek over de toekomstige inrichting van het compensatiestelsel voor beroepsziekten, wat de aanwezigen veel inspiratie en stof tot nadenken heeft gegeven. De panelleden waren: Hanneke van den Bout (ministerie SZW), Dick Heederik (Lexces), Ton Heerts (Commissie beroepsziekten), Kitty Jong (FNV), Richard Weurding (Verbond van Verzekeraars) en Mario van Mierlo (VNO-NCW). Het symposium stond onder leiding van dagvoorzitter Aleid Wolfsen. Lees [hier](#) het uitgebreide verslag.

ROB VAN DER HEIJDEN

VOORZITTER BESTUUR IAS EN ISBG

Afscheid van een bevlogen voorzitter

Tijdens het mini-symposium 'Beroepsziekten op een kruispunt' nam Rob van der Heijden afscheid als voorzitter van het bestuur van het IAS en ISBG. In zijn voordracht dankte hij de organisaties die betrokken zijn bij de compensatieregelingen, de bestuursleden, de Raad van Toezicht en de medewerkers van de beide instituten. 'Ik had deze zestien betekenisvolle jaren niet willen missen', aldus Van der Heijden, die in 2007 aantrad als voorzitter van het IAS-bestuur. 'De samenwerking tussen het instituut, de Raad van toezicht en het bestuur is al die jaren uitstekend geweest. Feilloos is natuurlijk geen enkele organisatie, problemen zijn er overal. Maar die zijn altijd op een constructieve wijze opgelost. Dat liep gewoon goed, wat ook opgaat voor de contacten die we onderhouden met de overheid.' In 1999 hebben toenmalig minister Donner van SZW en oud-minister Job de Ruiter aan de wieg gestaan van het IAS. Van der Heijden: 'Dat zijn mensen die prominent waren in het landelijke bestuur en het belangrijk genoeg vonden om aandacht te besteden aan de problematiek van de asbestslachtoffers. Dat betekent ook dat we een goede communicatie en samenwerking hebben met de Rijksoverheid, de departementen en de Sociale Verzekeringsbank die voor de uitkeringen zorgt. Dat heeft ertoe geleid dat de uitvoering van de regelingen voor asbestslachtoffers altijd heeft gefunctioneerd, zoals het indertijd was bedoeld in de regelgeving. Ook de medewerkers van het IAS onder leiding van de directie leveren voortreffelijk werk. Ze zijn allen toegewijd aan hun taken en erg betrokken bij de slachtoffers.'

In zijn jaren als voorzitter heeft Van der Heijden het IAS sterk zien ontwikkelen. 'Het ging er altijd om onze organisatie nog beter in te zetten, gerelateerd aan het belang van de slachtoffers. Sinds de oprichting is daar een heel stevige basis voor gelegd. Waar we daarnaast veel aandacht aan hebben besteed is de manier waarop specialisten in de ziekenhuizen hun patiënten informeren over het bestaan van de regelingen. Het is zó belangrijk dat medici zich betrokken voelen bij het instituut dat de belangen behartigt van de familieleden en slachtoffers. Lang niet elke specialist denkt daar direct aan.'

In 2022 werd Van der Heijden tevens voorzitter van het ISBG-bestuur. 'Asbestose en mesotheliom zijn lang onze enige aandachtsgebieden geweest. Nu hebben we ook het ISBG dat zich richt op meerdere stoffengerelateerde beroepsziekten. We hebben deze dubbele functie zelf aangedragen bij de Rijksoverheid toen bekend werd dat er een nieuwe regeling zou komen. We realiseerden ons dat er meer ziektes zijn die makkelijk kunnen passen in onze werkzaamheden. Dat is de winst die we na zoveel jaren hebben geboekt.'

Van der Heijden vindt het ergens wel jammer dat het bestuurswerk stopt. 'Ik heb het elke dag met plezier gedaan en ik kijk met veel dankbaarheid terug. Maar er komt een moment dat je denkt: hoe lang zal ik nog doorgaan? Als je eenmaal 78 bent is het toch ook wel een keer mooi geweest?'

AFWIKKELING AANVRAGEN

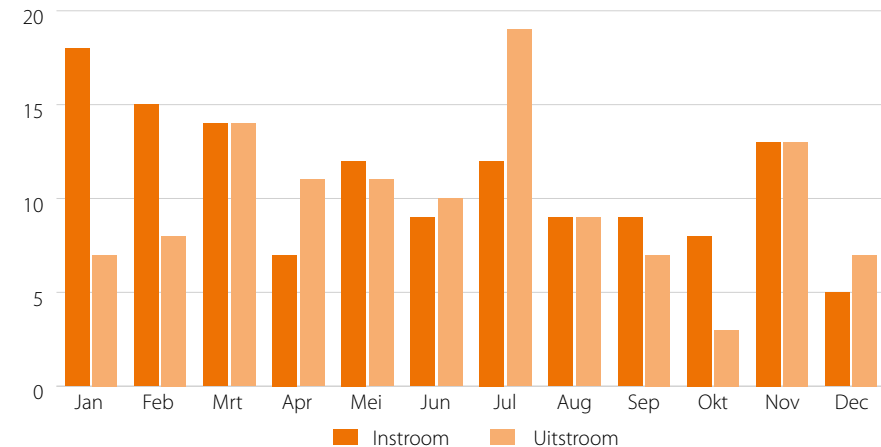
Naast mesothelioom adviseert het IAS sinds 2014 de [Sociale Verzekeringsbank \(SVB\)](#) over een [tegemoetkoming](#) voor asbestslachtoffers met de ziekte asbestose. Alle mensen die door het werken met asbest asbestose ('stoflongen' door asbest) hebben gekregen kunnen hiervoor een aanvraag indienen bij het IAS. De tegemoetkoming is even hoog als voor mesothelioom (€ 22.839,- in 2023). Daarnaast bemiddelt het IAS tussen (ex-)werkgevers en (ex-) werknemers met asbestose over het betalen van een [schadevergoeding](#).

Mensen die zich vanwege asbestose willen aanmelden bij het IAS krijgen eerst het advies om bij de longarts te informeren of er daadwerkelijk sprake is van asbestose. Dit komt doordat het IAS in het verleden veel aanvragen heeft moeten afwijzen omdat patiënten een andere longziekte bleken te hebben dan asbestose.

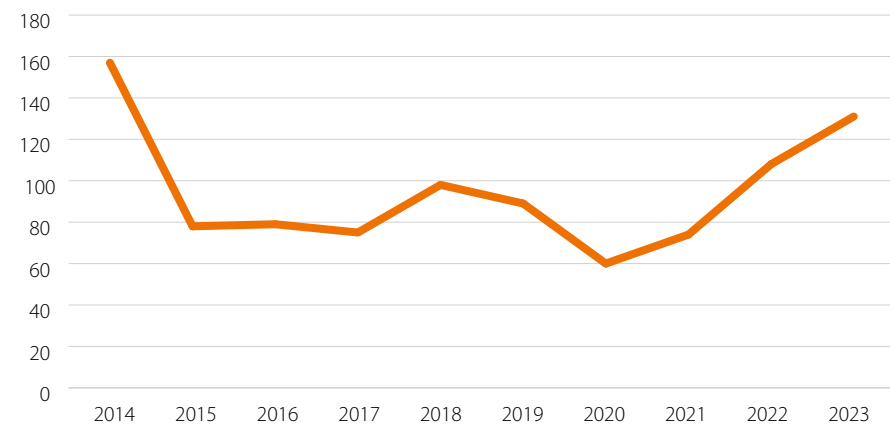
Het IAS neemt in 2023 131 aanvragen in behandeling, het hoogste aantal sinds 2014, het jaar van de start van de regeling. 119 aanvragen worden afgewikkeld, veel meer dan in 2022 (68).

De grafiek rechts toont het verloop van de instroom sinds de invoering van de regeling in april 2014. In totaal zijn in de afgelopen 10 jaar 949 aanvragen in behandeling genomen. Eind december 2023 zijn hiervan 839 dossiers afgewikkeld.

Instroom en uitstroom per maand 2023

Instroom per jaar vanaf 2014

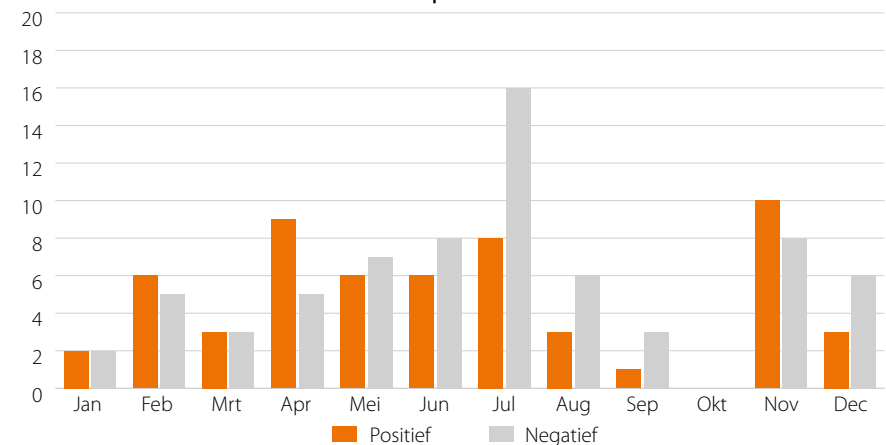
REGELINGEN TAS EN TNS

In 2014 zijn de Regelingen tegemoetkoming TAS en TNS, naast mesothelioom, ook van kracht geworden voor asbestslachtoffers met asbestose. Om daarvoor in aanmerking te komen moet aan een aantal voorwaarden zijn voldaan. Zo moet vaststaan dat betrokkene langdurig en intensief aan asbest is blootgesteld tijdens zijn werk. Verder moet de diagnose asbestose zijn gesteld en moet er sprake zijn van een ernstige mate van longfunctieverlies. De Sectie Asbestgerelateerde Aandoeningen (SAGA) van de Nederlandse Vereniging van Artsen voor Longziekten en Tuberculose (NVALT) voert de medische beoordeling hiervoor uit.

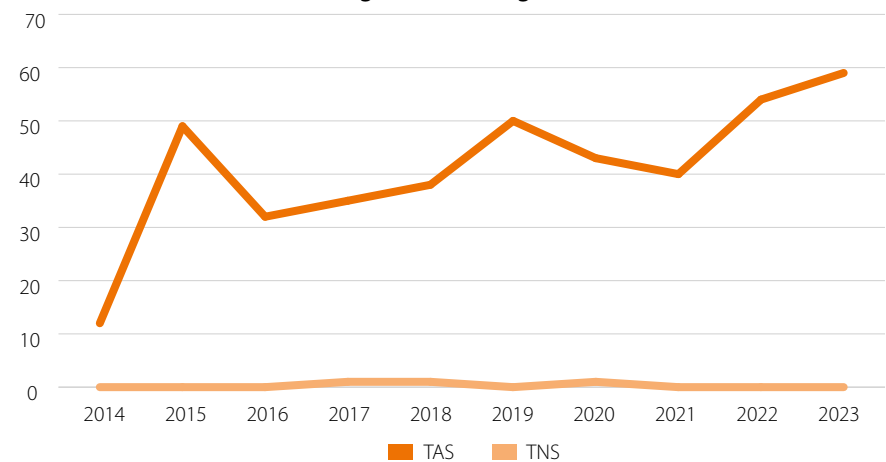
In 2023 verstrekt het IAS 126 adviezen aan de SVB voor een tegemoetkoming via de Regeling TAS of TNS, meer dan in 2022 (86). Het percentage aanvragen met een positief advies is in 2023 45% (57 aanvragen), lager dan in 2022 (63%). Voor 69 aanvragen is het advies negatief. De belangrijkste reden voor een negatief advies is dat de diagnose asbestose niet wordt vastgesteld.

In de afgelopen 10 jaar heeft het IAS de SVB 910 adviezen verstrekt voor een tegemoetkoming via de Regeling TAS of TNS. Voor 415 aanvragen resulteert dit advies in toekenning van de tegemoetkoming. Het verloop van het aantal toegekende tegemoetkomingen sinds de openstelling van de regeling voor asbestose in april 2014 is weergegeven in de grafiek hiernaast.

Adviezen per maand 2023

Aantal tegemoetkomingen sinds 2014

Kerncijfers Asbestose

BEMIDDELINGEN

Bemiddelingen voor asbestose

Het IAS bemiddelt tussen (ex-)werknemers en (ex-)werkgevers (of hun verzekeraar) voor een **schadevergoeding** van respectievelijk € 26.792,-, € 50.891,- of € 74.991 (2023), afhankelijk van de ernst van het longfunctieverlies. Samen met het slachtoffer zoekt het IAS uit bij welke (ex-)werkgever de asbestblootstelling plaatsvond. Als de werkgever nog bestaat, start het IAS een bemiddelingstraject. Als partijen het erover eens zijn dat de blootstelling aan asbest bij de werkgever heeft geleid tot het ontstaan van asbestose, zal er schadevergoeding worden betaald.

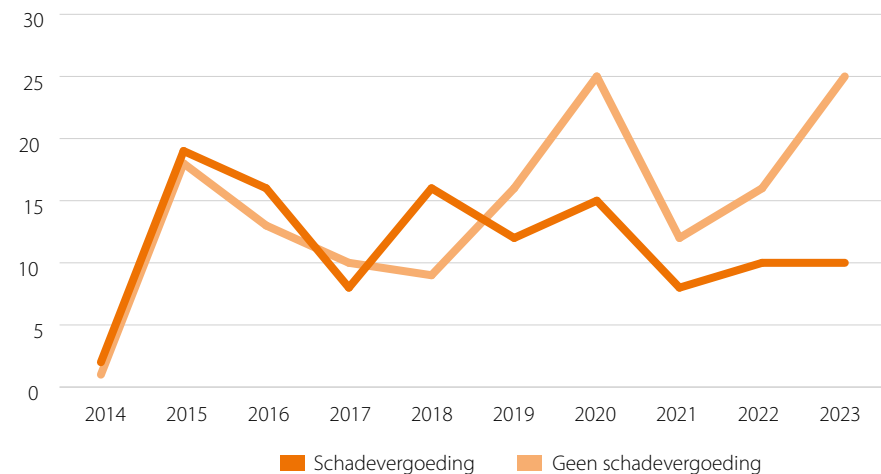
In 2023 komen 103 personen in aanmerking voor bemiddeling. Voor een aantal van hen kan de diagnose asbestose niet worden bevestigd of is het niet mogelijk een werkgever te vinden. Feitelijk vinden er in 2022 25 bemiddelingen plaats. Dit resulteert voor 10 bemiddelingen (40%) in een schadevergoeding voor het slachtoffer.

Sinds de invoering van de regeling voor asbestose in 2014 is in totaal aan 116 asbest-slachtoffers een schadevergoeding betaald. Het aantal geslaagde bemiddelingen (10) is in 2023 gelijk aan 2022 (zie grafiek hiernaast).

Resultaat bemiddelingen werknemers in 2023

Resultaat	Aantal	Totaal	Belangrijkste reden afwijzing
Groep niet bemiddelbaar		68	
Geen vergoeding	49		Geen asbestose
TAS-tegemoetkoming	19		Werkgever bestaat niet meer, onvindbaar
Bemiddelbare groep		35	
Geen schadevergoeding	25		Geen overeenstemming over stelplicht, bewijslast en verjaring
Schadevergoeding	10		
Totaal		103	

Resultaat bemiddelingen werknemers sinds 2014

SNELHEID DOSSIERBEHANDLING

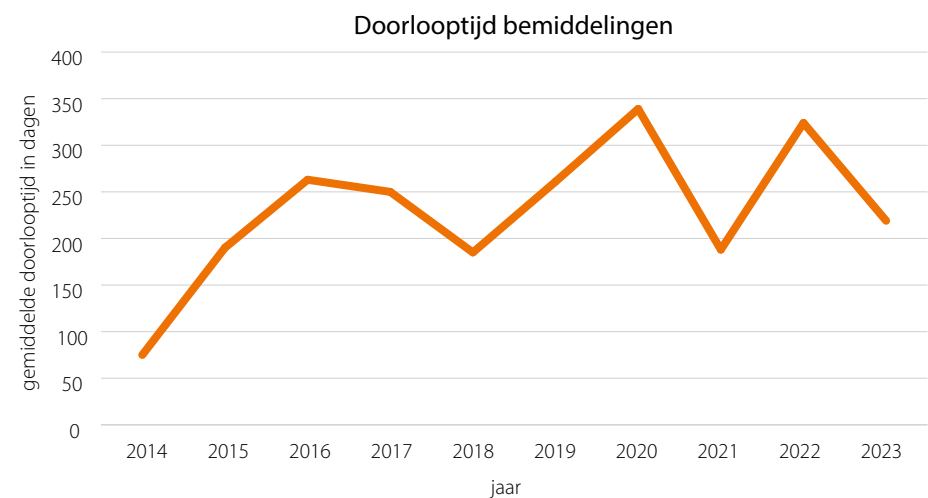
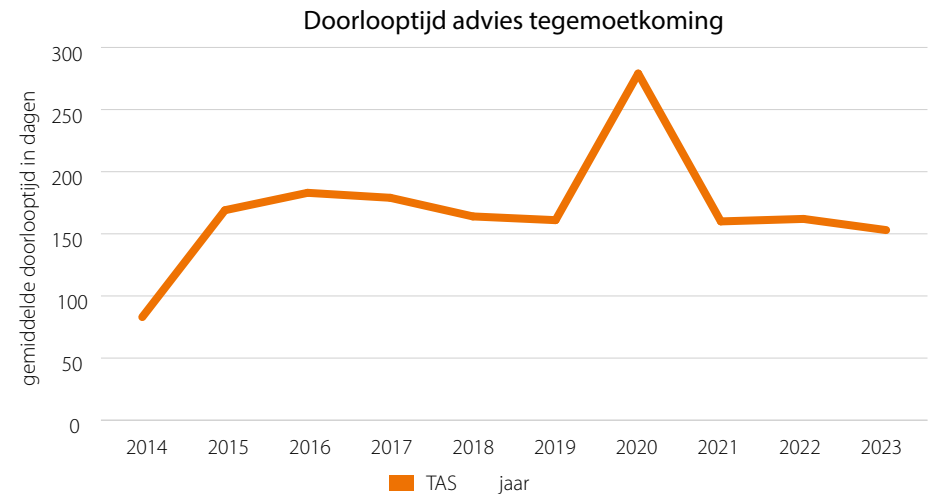
Het IAS is opgericht om erkenning te geven aan het leed van asbestslachtoffers. De ziekte asbestose is een chronische ziekte, die kan leiden tot invaliditeit en de dood. Het is belangrijk slachtoffers zo min mogelijk met de afhandeling van hun aanvraag te belasten. Snelle behandeling van een aanvraag is daarom van belang.

De grafiek rechtsboven laat zien hoeveel dagen het gemiddeld na aanmelding duurt voordat het IAS een advies voor de tegemoetkoming aan de SVB geeft. Het aantal dagen is in 2023 153 voor TAS, iets korter dan in 2022.

Rechtsonder staat een grafiek die aangeeft hoeveel dagen het gemiddeld na aanmelding duurt voordat een bemiddeling met een werkgever/verzekeraar is afgerond. Het aantal dagen is in 2023 219, flink korter dan in 2022 (324), maar meer dan in 2021 (188).

Een asbestrisicoberoep: machinebankwerker ADM 1986 (Stadsarchief Amsterdam)

Kerncijfers Mesotheliom en Asbestose

KLANTTEVREDENHEID

Belevingsonderzoek

Sinds 2008 meet het IAS de tevredenheid van de aanvragers, om de kwaliteit van de dienstverlening te monitoren en daar waar nodig te verbeteren.

Aanvragers ontvangen kort nadat hun dossier is afgerond een lijst met vragen over o.a. tijdige doorverwijzing door de behandelend specialist, de kwaliteit van de intake, de informatie over de voortgang van de behandeling, de kwaliteit van het rapport over het arbeidsverleden van het slachtoffer en het contact met de medewerkers. Van de in 2023 verstuurd vragenlijsten is 67% aan het IAS ingevuld teruggezonden. De 323 terugontvangen lijsten leveren de tabel hieronder op.

De antwoorden van aanvragers met mesotheliom en voor asbestose zijn in de tabel weergegeven. Vermeld is het percentage mensen dat binnen drie antwoordcategorieën, het antwoord 'goed' heeft gegeven. Te zien valt dat de scores voor asbestose meestal lager zijn. Dat heeft onder meer te maken met de medische beoordeling van dit ziektebeeld, die meer tijd in beslag neemt. Daarnaast is ongeveer de helft van de

aanvragen afgewezen omdat de diagnose asbestose niet kon worden bevestigd. Mesotheliom is een progressieve ziekte. Daarom is het van groot belang dat de aanvraag direct na de diagnose bij het IAS wordt ingediend. De behandelend specialist speelt hierbij een cruciale rol. In dit kader werkt het IAS nauw samen met de Nederlandse Vereniging van Artsen voor Longziekten en Tuberculose (NVALT) om ervoor te zorgen dat longartsen hun patiënten attenderen op de mogelijkheden die het IAS biedt.

Donaties

De dienstverlening van het IAS wordt, zo blijkt uit het belevingsonderzoek, meestal zeer op prijs gesteld. Bij dit beeld past ook het gegeven dat het IAS regelmatig schenkingen ontvangt van slachtoffers en nabestaanden. De donaties worden door het IAS voor honderd procent besteed aan wetenschappelijk onderzoek op het gebied van mesotheliom of asbestose in Nederland. In 2023 ontvangt het IAS 11 donaties. Deze donaties zijn gebruikt voor de verdere verbetering van het computerprogramma waarmee het Antoni van Leeuwenhoek ziekenhuis CT-scans van patiënten op basis van kunstmatige intelligentie analyseert.

Antwoorden belevingsonderzoek 2023

Vraag	Maligne mesotheliom	Asbestose
Heeft de specialist gewezen op het belang van een tijdige aanvraag?	92,6%	77,3%
Heeft het IAS voldoende telefonische uitleg gegeven bij het invullen van het aanvraagpakket?	96,5%	89,4%
Waren de vragen tijdens het gesprek over het arbeidsverleden voldoende duidelijk?	93,0%	87,9%
Was het door het IAS opgestelde rapport in overeenstemming met wat in het gesprek over het arbeidsverleden is verteld?	82,1%	75,8%
Is er gedurende de behandeling van het dossier voldoende informatie verstrekt over de voortgang?	83,3%	71,2%
Bent u tevreden over de snelheid waarmee de medewerkers van het IAS het dossier hebben behandeld?	88,3%	89,4%
Beschikken de medewerkers van het IAS over voldoende deskundigheid bij de behandeling van het dossier?	95,3%	86,4%

LEX BUIJS (88)

OUD-TIMMERMAN MET ASBESTOSE

'Een teug lucht moet lekker zijn om binnen te halen'

'Wat een rustige oude dag moest worden, samen met zijn lieve vrouw in het Utrechtse dorpje Ameide, is uitgelopen op best een triest verhaal', aldus oud-timmerman Lex Buijs. Tegen zijn fauteuil staat een enorme zuurstoffles. Daarnaast een tas met een kleiner, draagbaar zuurstoffapparaat. 'Gekscherend zeg ik wel eens: ik neem mijn longen mee, al kom ik zelden nog buiten. Ik heb nauwelijks de puf om iets te doen. In de schuur staan de mooiste gereedschappen, maar ik kan geen schroef meer in de muur draaien.'

Begin jaren vijftig volgt Buijs aan de Ambachtsschool de opleiding tot meubelmaker. Als daar op een dag een hoge marineofficier jonge talenten komt werven, wekt dat zijn interesse. 'Het is je nu nauwelijks voor te stellen, maar ze vlogen destijds nog met tweedekkers, met van die houten vleugels. Vliegen was iets exotisch voor mij. Je kreeg een rood vliegtuigje op je mouw. Je werd vliegtuigmaker. Op je achttiende kon je doorleren voor piloot. Ik dacht: man, dát is het!'

Maar zijn vader, timmerman van beroep, ziet liever dat zijn zoon met beide benen op de grond blijft staan. In plaats van de Marine gaat Buijs aan de slag bij de NDSM in Amsterdam-Noord, waar zijn oudere broer ook werkt. 'Bij die werf werden elf torpedobootjagers gebouwd. Het aluminium binnenwerk moesten we bekleden met asbestplaten. Elke middag moest de hele ploeg een liter melk drinken. Die schurken moeten geweten hebben dat we met gif bezig waren.' Als zijn broer de overstap maakt naar de Spoorwegen in Haarlem, volgt Buijs diens voetsporen. 'Mijn broer werkte in Wagons-Lits, mooie luxe rijkstuigen. Dat leek me beter werk dan de scheepsbouw. Later kwam ik in de postrijtuigen. Ook die moesten we van binnen met asbest bekleden.'

Voor het eerst merkt Buijs iets van zijn ziekte na het doen van de boodschappen, nu zo'n drie jaar geleden. Hij krijgt plots geen lucht meer. Zijn hart gaat als een dolle tekeer. 'De longarts vertelde dat ik asbestlongen heb. Ze kon niets meer voor mij doen, maar wees mij wel op de rege-

ling voor asbestslachtoffers. Ik had er eerlijk gezegd geen zin meer in om de formulieren in te vullen. Ze zei: bent u helemaal gek geworden? Daar heeft u recht op! Dan ga ik het voor u doen... Ik kreeg een pak papier thuis en hoefde alleen nog maar mijn handtekening te zetten.'

De scheepswerf is lange tijd geleden failliet gegaan. De Spoorwegen betaalt Buijs een schadevergoeding. De tegemoetkoming die hij eerder heeft ontvangen, wordt terug gestort. Maar veel liever was hij gezond gebleven. 'Ik wil het eigenlijk niet zeggen, maar ik ben gewoon bang. Als je een aanval hebt, dan hap je naar adem. Een teug lucht moet lekker zijn om binnen te halen, maar het doet niets. Je hart komt dan ook in opstand. Je raakt in paniek, bevreesd om te stikken. Het is toch wel droevig hoor, dat het lot je zo treft...'

KENNISONTWIKKELING

Verslag 2023 IMIG Conferentie in Lille

Elke twee jaar komen experts op het gebied van mesotheliom samen tijdens het wereldcongres van de International Mesothelioma Interest Group (IMIG) Van 25 tot 28 juni dit jaar vindt de 16de conferentie plaats in Lille, Frankrijk. Een vertegenwoordiging van IAS/ISBG is aanwezig op het congres. Drie dagen vol met presentaties in de grote zaal en workshops in kleinere zalen worden bezocht. In het algemeen is de conclusie dat

Opening IMIG Conferentie in Lille

genezen van mesotheliom nog niet mogelijk is. Wel worden er op allerlei gebied kleine stapjes vooruit gezet. Immunotherapie lijkt het meest veelbelovend. Alleen in combinatie met gepersonaliseerde zorg en andere soorten behandelingen (bestraling, chemo en misschien opereren) zal het beste effect voor patiënten bereikt kunnen worden. Lees het uitgebreide [verslag](#).

Databank over asbestslachtoffers geactualiseerd

In Nederland krijgen jaarlijks meer dan 500 mensen de diagnose mesotheliom. Bij verreweg het grootste deel is blootstelling aan asbest op het werk de oorzaak van de ziekte. Onder de knop [Asbest en Gezondheid](#) wordt deze kennis op de website van het IAS samengebracht in figuren en grafieken. In september is deze kennis geactualiseerd. [Lees verder](#)

Asbestslachtoffers IAS nu: ouder, meer vrouwen

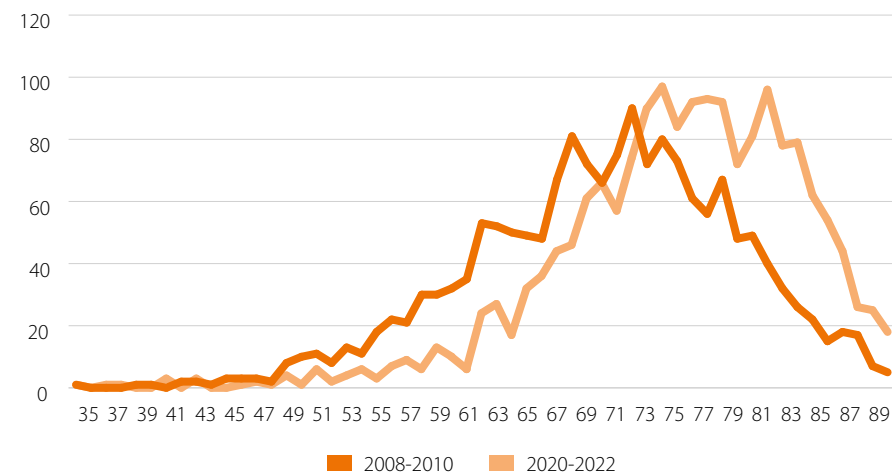
In vergelijking tot 12 jaar geleden zijn de asbestslachtoffers die zich bij het IAS aanmelden gemiddeld ouder en iets vaker vrouw. Dat zijn twee bevindingen in het IAS-Monitor

Cohortonderzoek. In dit onderzoek zijn bepaalde kenmerken vergeleken tussen het cohort (groep) asbestslachtoffers dat zich tussen 2008 en 2010 bij het IAS heeft aangemeld en het cohort (groep) dat zich tussen 2020 en 2022 heeft aangemeld. [Lees verder](#)

Resultaten nadere verdieping asbestregister

[Asbestregister.nl](#) is in 2018 gelanceerd om mensen die aan asbest zijn blootgesteld te helpen bij het vastleggen van hun blootstelling. Inmiddels bevat het register 1234 registraties. Onderzoeksbureau TNO heeft het gebruik van het register nader geanalyseerd. Verbeterpunten zitten vooral in de toepassing van het register, namelijk het voorkomen dat registranten (veel) vragen overslaan bij het vastleggen van een blootstelling. [Lees verder](#)

Aantal asbestslachtoffers per cohort en leeftijd bij aanmelding

LONGARTS PAUL BAAS

'Gestaag beter vooruitzicht voor patiënt met asbestkanker'

'Op het European Lung Cancer Congress 2023 werd de jaarlijkse Heine Hansen-prijs toegekend aan Paul Baas, longarts en hoogleraar thoracale oncologie. De prijs is een eerbetoon aan zijn vele studies naar betere behandelingen voor patiënten met mesothelioom.'

De studies naar de behandeling van mesothelioom en ook asbestose hebben ertoe geleid dat de levensverwachting van patiënten gestaag maar zeker hoger is geworden. Als Baas in de jaren negentig zijn zoektocht naar nieuwe behandelmethodes begint, kunnen longartsen nagenoeg niets voor hun patiënten betekenen. Van een aansprekend resultaat is pas sprake in 2003. Dan wordt op basis van een internationale studie, waar ook Baas aan meewerkt, besloten om platinum met een antifolaat te combineren. 'Niets doen betekende op dat moment een levensverwachting van zeven à acht maanden. Met de combinatie van deze medicijnen werd dat twaalf maanden. Daarna zijn we gaan finetunen, met doseringen en het aantal kuren. Dat heeft uiteindelijk geresulteerd in een levensverwachting van zo'n vijftien maanden.'

Weer tien jaar later, rond 2014, wordt op basis van nieuwe studies gestart met immuuntherapie bij mensen met mesothelioom. Dat krijgt een vervolg met een combinatie van twee immuuntherapie-middelen, om de tumorcellen met behulp van de in het lichaam aanwezige witte bloedlichaampjes nog effectiever aan te vallen. Tegenwoordig is de gemiddelde levensverwachting van patiënten met mesothelioom zo'n achttien maanden. Daarnaast ziet Baas in de gedaalde frequentie van de therapie een duidelijke verbetering. Immuuntherapie werd aanvankelijk elke twee weken gegeven. 'Maar nu is dat vier of zes weken, waardoor de patiënt niet meer zo wordt geïmponeerd door het ziekenhuis.'

Bovendien zijn we de patiënten beter over de bijwerkingen gaan voorlichten. Heeft een patiënt bijvoorbeeld aanleg voor darmproblemen, dan kan dit levensbedreigend zijn. De patiënt weet

nu dat wanneer deze vijf keer op een dag diarree heeft, direct naar het ziekenhuis moet komen. Ook de artsen en verpleging weten wat ze moeten doen. De immuuntherapie is niet zonder gevaar, maar dat is natuurlijk geen enkele behandeling.'

Een volgende stap in de ontwikkeling van nieuwe behandelmethodes betreft combinaties van immuuntherapie en chemotherapie, samen met andere geneesmiddelen. Naar de effecten van een dergelijke combinatie doet het Antoni van Leeuwenhoek onderzoek. Daarnaast worden de effecten van immuuntherapie en een vaatremmer onderzocht. Het volledig genezen van mensen die lijden aan mesothelioom? Dat is volgens Baas nog een brug te ver. 'Kankercellen zijn heel erg slim. Deze hebben allerlei pompjes en andere manieren om de medicijnen die erin komen direct weer uit te werken. De cellen hebben een bepaalde richting en komen ze een probleem tegen, dan gaan ze om te overleven gewoon een andere richting op. Er zijn mensen die zeggen: over tien jaar hebben we kanker genezen. Zelf denk ik dat we van kanker uiteindelijk een chronische ziekte kunnen maken, waarbij de kwaliteit van leven en duur van leven goed in balans zijn. Zoals bij diabetes, of een hoge bloeddruk.'

AFWIKKELING AANVRAGEN

Van maart 2020 tot en met december 2022 konden mensen met de schildersziekte (CSE, OPS) een tegemoetkoming aanvragen bij het OPS-loket van het IAS. Het IAS adviseerde de SVB over de toekenning van € 22.839,- (2023) op basis van de Regeling CSE. Vanaf 1 januari 2023 loopt de aanvraag via [isbg.nl](https://www.isbg.nl) onder de [Regeling TSB](#). Op deze pagina vindt u de laatste cijfers over de afhandeling van de Regeling CSE en de bemiddeling met werkgevers over een eventuele schadevergoeding. In het ISBG-jaarverslag leest u de cijfers over de afwikkeling van de Regeling TSB in 2023.

Dossierontwikkeling

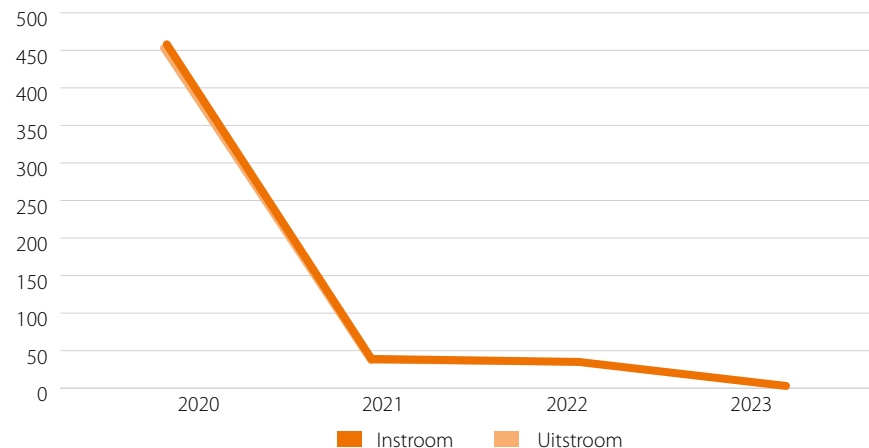
In 2023 worden 40 aanvragen uit eerdere jaren afgewikkeld. De tabel rechtsboven laat de instroom en uitstroom zien vanaf maart 2020 tot en met december 2023. In totaal zijn sinds de start van de Regeling in maart 2020 535 aanvragen in behandeling genomen. Daarvan zijn op 31 december 2023 528 aanvragen afgewikkeld. Het duurde gemiddeld 318 werkdagen vanaf de start van de aanvraag tot afronding van het dossier.

Regeling tegemoetkoming werknemers met CSE en Bemiddeling

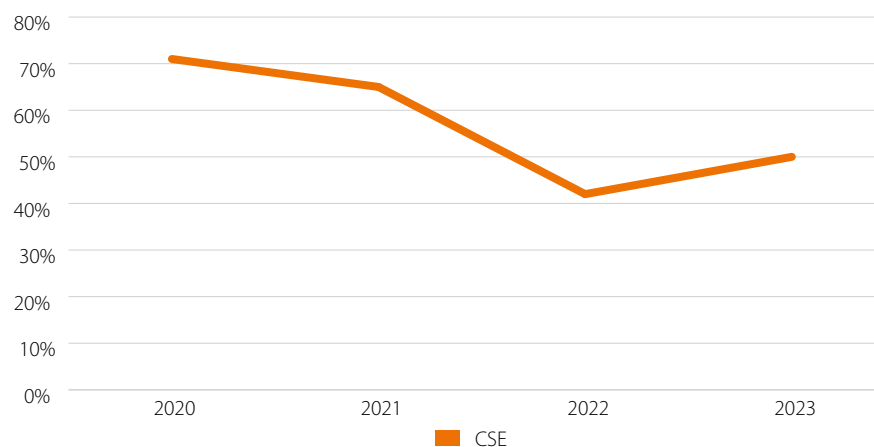
In 2023 verstrekt het IAS 16 adviezen aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB) voor de Regeling tegemoetkoming werknemers met CSE. 8 mensen ontvangen de tegemoetkoming.

Sinds de start in 2020 hebben 364 mensen de tegemoetkoming ontvangen, ongeveer 2/3de van alle mensen die een aanvraag hebben gedaan. De figuur rechtsonder laat per jaar zien welk percentage van de adviezen tot een tegemoetkoming heeft geleid. Het duurde gemiddeld 142 werkdagen voordat het IAS een advies voor de tegemoetkoming aan de SVB gaf. De bemiddeling met werkgevers heeft voor slechts twee aanvragen tot een schadevergoeding voor het slachtoffer geleid. De belangrijkste reden hiervoor is de relatieve verjaring. In het [jaarverslag over 2021, pagina 19](#) wordt dit toegelicht.

Instroom en uitstroom vanaf 2020

Percentage positieve adviezen tegemoetkoming vanaf 2020

SCHILDERSZIEKTE RAAKT NIET ALLEEN SCHILDERS

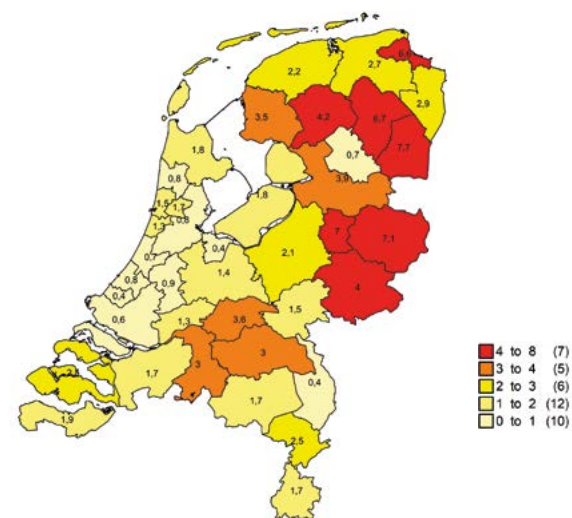
De schildersziekte (CSE, OPS) is een ziekte die door langdurige blootstelling aan organische oplosmiddelen wordt veroorzaakt. Niet alleen schilders staan bloot aan oplosmiddelen, maar ook autospuiters, drukkers, schoonmakers en woningstoffeerdere. Oplosmiddelen zitten onder meer in verf, lijm, inkt en schoonmaakmiddelen. Bij langdurig gebruik tasten ze het zenuwstelsel aan, waardoor er hersenschade optreedt. CSE is de afkorting van 'chronic solvent-induced encephalopathy'.

In samenwerking met de SVB heeft het IAS van de mensen die de tegemoetkoming hebben ontvangen kenmerken als geslacht, leeftijd en woonplaats geanalyseerd en onderzocht in welke sectoren en beroepen de blootstelling heeft plaatsgevonden. Hiernaast twee figuren uit de [rapportage](#).

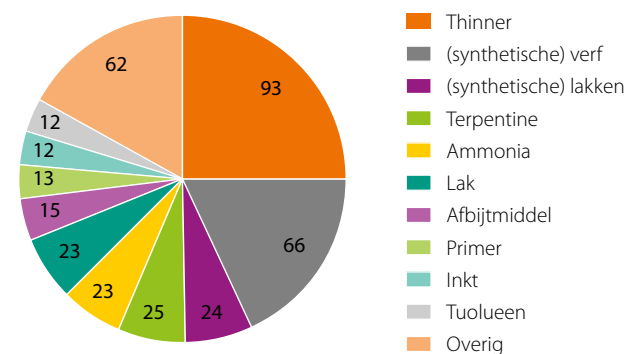
Belangrijkste gegevens

- Mensen met CSE zijn bijna altijd man en meestal tussen de 50 en 75 jaar op het moment van aanvraag van de tegemoetkoming.
- De meeste mensen wonen in Overijssel, Noord Brabant of Gelderland.
- De belangrijkste sectoren waarin blootstelling aan oplosmiddelen heeft plaatsgevonden zijn in volgorde van omvang: schildersbedrijven in de bouwrijverheid, garages en autospuitertijen, de hout-,meubel, metaalproducten- en grafische industrie.
- Schilders, autospuiters, verfspuiters, drukkers en stoffeerdere zijn de beroepsgroepen met de meeste slachtoffers.
- De meeste slachtoffers zijn in de jaren 80 en 90 van de vorige eeuw aan oplosmiddelen blootgesteld.
- 70% van de slachtoffers verklaart zonder beschermingsmiddelen te hebben gewerkt.
- Thinner en synthetische verf zijn de meest genoemde materialen, gevolgd door (synthetische) lakken (47).

Woonplaats mensen met CSE

Aantal personen CSE naar gebruik oplosmiddelen

Asbestslachtoffers VOORLICHTING

Aan bijna 700 abonnees zijn in 2023 vier **nieuwsbrieven** verzonden met artikelen, editorials en nieuwsberichten over asbest en gezondheid. Op de website worden 86 **nieuwsberichten** geplaatst. De startpagina van www.ias.nl wordt 16.000 keer bezocht. Begin 2023 zijn de twee patiëntenfolders 'Asbestose en Asbest' en 'Mesothelioom en Asbest' vernieuwd en gedistribueerd naar de longartsen en longpoli's van alle ziekenhuizen in Nederland. Ook het algemene **informatieboekje** en de werkgeversfolder 'Bemiddeling tussen werknemers en werkgevers' zijn geactualiseerd. Eind april verschijnt het **jaerverslag over 2022** in digitale vorm. In het **persbericht** is gewezen op het probleem van de verjaring. Het actualiteitenprogramma EenVandaag zendt op **25 april** een lange reportage op NPO1 uit over de problematiek van schadevergoeding van asbestslachtoffers.

Publiciteit IAS

Door het jaar heen levert het IAS diverse malen bijdragen aan media en instanties. Enkele opvallende momenten. De in januari verschenen **Nederlandse Kankeratlas** is aanleiding voor een verdiepend artikel in **AD De Dordtenaar** met een interview met een slachtoffer waarvoor het IAS het contact heeft gelegd. Hugo Schouwink, longarts en IAS-bestuurslid licht op **RTV-oost** toe waarom mesothelioom nog altijd vaker dan gemiddeld voorkomt in Overijssel. IAS-directeur Jan Warning schrijft voor het **vakblad Quintesse** een artikel over schuld en boete bij asbest. Op 28 april spreekt directeur Jan Warning op de FNV-bijeenkomst voor 'Workers' Memorial Day'. Een belangrijk moment is het mini-symposium 'Beroepsziekten op een Kruispunt' op 18 december in de Raadzaal van de SER. Dit ter gelegenheid van het afscheid van directeur Jan Warning en bestuursvoorzitter Rob van der Heijden (meer hierover op pagina 10).

BESTUUR EN ORGANISATIE/PERSONALIA

Het Instituut Asbestslachtoffers is een zelfstandige stichting. De stichting wordt geleid door een onafhankelijk bestuur en een directeur. De stichting werd opgericht op 10 maart 1999 door negen maatschappelijke organisaties, die zijn vertegenwoordigd in de Raad van Toezicht en Advies.

Bestuur

Rob van der Heijden, voorzitter (tot 31-12-2023)
Leo Hartveld
Marcel de Klerk
Hugo Schouwink
Karianne van de Stadt

Raad van Toezicht en Advies

Aleid Wolfsen, voorzitter
Tinka de Bruin (Comité Asbestslachtoffers)
Steve Fok (LTO Nederland)
Thea Groenewoud (Kabinetssectoren en ZPW)
Leon de Jong (CNV)
Amerik Klapwijk (VCP)
Nikki van der Knaap (Verbond van Verzekeraars)
Mario van Mierlo (VNO-NCW en MKB-Nederland)
Wim van Veelen (FNV)

Bureau

Jan Warning, directeur (tot 31-12-2023)
Simone Aarendonk, beleidsmedewerker
Willem de Boer, ICT-coördinator
Job Voss, juridisch beleidsmedewerker
Winy Rijkers, bureausecretaris

Medisch adviseur

Drs. H.A. Voogt

Medewerkers IAS*

Michelle Schild – Manager
Aschwin Angoelal – dossierverantwoordelijke
Thijs De Back (schaderegelaar bovennormatief)
Anita van Dooren – assistent dossierverantwoordelijke
Ivanna Hoeneveld – dossierverantwoordelijke
Anita Leenburg – assistent dossierverantwoordelijke
Jennifer Rodgers – assistent dossierverantwoordelijke
Jessica Sardha – assistent dossierverantwoordelijke/
huisbezoeker
Charmaine Schoonheim – dossierverantwoordelijke
Rebecca Stok – dossierverantwoordelijke
Nathalie Vlendré – dossierverantwoordelijke
Joanne Wong Fong Sang – dossierverantwoordelijke

Huisbezoekers*

Esmeralda van Doorn
Jeanine Geijtenbeek
Wilma Nab
Jolanda Colli
Petra Jongschaap
Maaïke Reindsen
Maaïke Terhorst
Sandra Terweij

* De medewerkers van BSA Schaderegeling BV, die per 31 december 2023 deel uitmaken van de uitvoeringsunit van het IAS

SUMMARY

This report for 2023 gives a brief account of the 24th operational year of the [Dutch Institute for Asbestos Victims \(IAS\)](#). The IAS advises the [Social Insurance Bank \(SVB\)](#) on entitlement to a one-time allowance of 22.839,- (2023) for asbestos victims suffering from mesothelioma or asbestosis and for victims with painter's disease (CSE). The allowances are referred to as TAS for worker-related mesothelioma, TNS for non-worker-related mesothelioma and CSE for victims with painter's disease. The IAS also mediates between current and former employers and employees about the payment of compensation. In 2023 the standard compensation for mesothelioma was € 78.942,-. For asbestosis, it was € 26.792,-, € 50.891,- or € 74.991 (2023) depending on the degree of pulmonary function loss. The IAS was set up in 1999 by employers and workers associations, the Asbestos Victims' Committee, the Association of Insurance Companies and the government to accelerate the legal process of compensation claims and to acknowledge the suffering of asbestos victims.

Results of advice and mediation on mesothelioma

In 2023, 494 patients diagnosed with mesothelioma contacted the IAS (less than in 2022 (573)), and case files were built for these patients. 503 claims were settled, which was more than in 2022 (357). 379 assessment decisions under the TAS scheme and 129 assessment decisions under the TNS scheme were sent to the SVB. Of these, more than 9 out of 10 recommended the award of compensation (465) Mediation cases for 201 employees which were completed in 2023 resulted in 80 (40%) claimants receiving full compensation.

Results of advice and mediation on asbestosis

In 2023, 131 patients diagnosed with asbestosis contacted the IAS, and case files were built for these patients. 119 claims were settled. Since the introduction of the asbestosis scheme in 2014, the IAS has taken on 949 claims, and succeeded in settling 839 of them. In 2023, 126 assessment decisions under the TAS and TNS schemes were sent to the SVB. Of these, 57 recommended the award of compensation. 69 claims were rejected because asbestosis could not be diagnosed. Since the introduction of the TAS and TNS schemes in april 2014, 415 assessment decisions recommended the award of compensation.

Mediation cases for 35 employees which were completed in 2023 resulted in 10 claimants receiving full compensation. Since the introduction of the asbestosis scheme in april 2014, mediation cases have resulted in 116 claimants receiving full compensation.

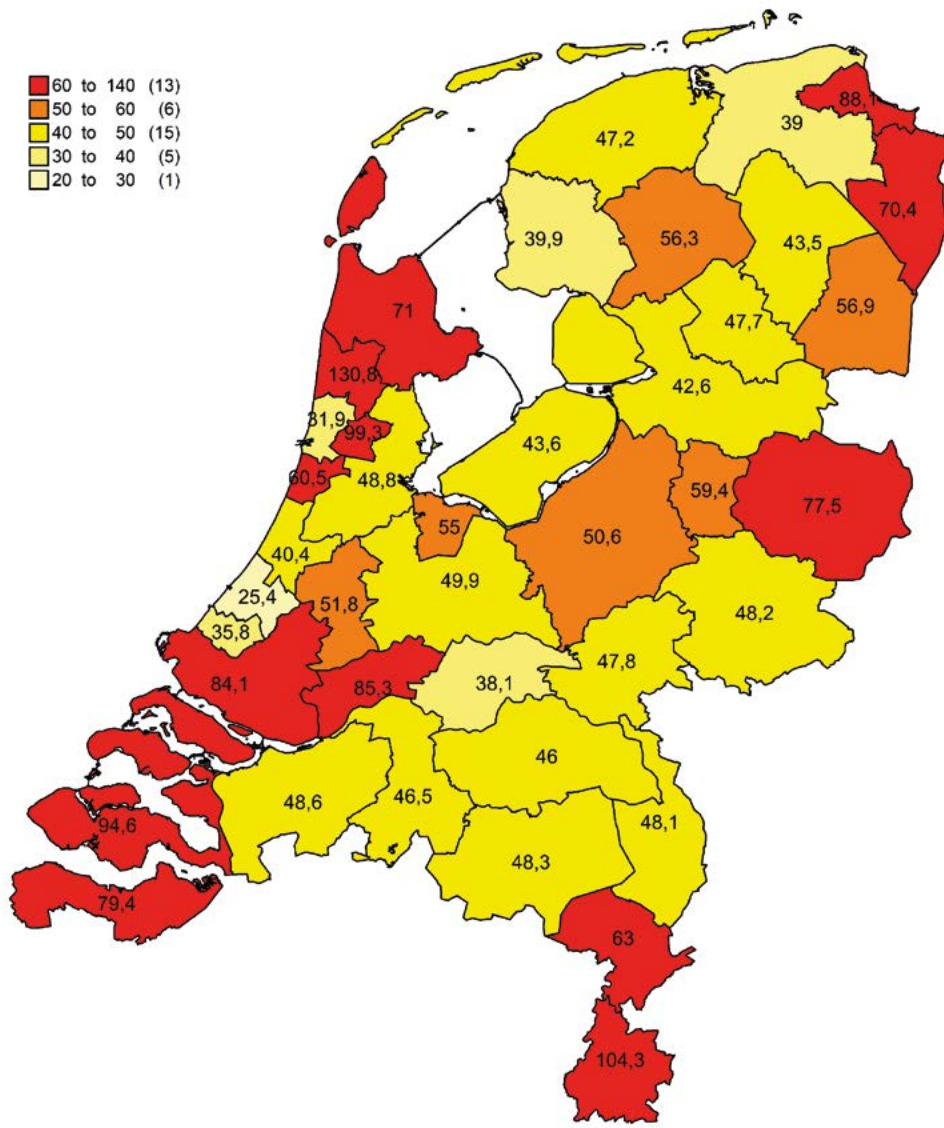
Results of advice and mediation on CSE

Up until December 2022, the CSE Scheme was in effect for individuals with CSE, also known as painter's disease or OPS. They could apply for compensation at the OPS desk. Since March 2020, the IAS has advised the Social Insurance Bank (SVB) regarding the entitlement to a one-time allowance of € 22,839 (2023). As of January 1, 2023, the CSE Scheme has been replaced by the [TSB Scheme](#). In 2023, 40 applications from previous years were processed. Since the start of the scheme in March 2020, IAS has taken on a total of 535 applications. Of these, 528 applications were settled by December 31, 2023.

In 2023, 16 assessment decisions under the CSE scheme were sent to the SVB. 8 applicants receive the one-time allowance. Since its introduction in 2020, 364 applicants have received the on-time allowance, approximately two-thirds of all applicants. The mediation with employers has resulted in compensation for the victim in only two cases. The main reason for this poor outcome is the relative statute of limitations.

Processing times

The IAS aims to pay the allowance and, if possible, full compensation while the claimant is still alive. Mesothelioma victims often pass away within a year from the diagnosis. With respect to asbestosis and CSE, there is a less urgent need to pay compensation quickly, because these are chronic diseases and patients can often receive the allowance and compensation while they are still alive. It is important, however, to burden patients as little as possible. In 2023 the processing time for the claims under the provisional payment scheme has been 93 days for TAS mesothelioma, 79 days for TNS mesothelioma, 153 days for TAS asbestosis, and 142 working days for the CSE allowance. In 2023 79,8% of the allowances for mesothelioma victims were paid while the patients were still alive. With respect to mediation, the processing time for mesothelioma has been between average 308 days in 2023. For asbestosis the processing time has been 219 days in 2023.

TAS/TNS-gerechtigden 2000 t/m 2023: aantal mesothelioom/asbestoseslachtoffers per 100.000 inwoners op 31 december 2023. Bron: Sociale Verzekeringsbank, R. Berkhout, februari 2024

Stichting Instituut Asbestslachtoffers
www.asbestslachtoffers.nl

Directie en bureau:

Bezuidenhoutseweg 60
Postbus 90405
2509 LK Den Haag
Telefoon: 070 - 349 97 54
Fax: 070 - 349 97 96
E-mail: secrias@ias.nl

Uitvoering:

Bezoekadres:
Oude Middenweg 17
2491 AC Den Haag

Correspondentieadres:

Postbus 684
2700 AR Zoetermeer
Telefoon: 079 750 71 50
E-mail: info@asbestslachtoffers.nl
Website: www.ias.nl

